

06.05.2025 № 30

**Президенту України
ЗЕЛЕНСЬКОМУ В.О.***Щодо Закону №12148***Вельмишановний Володимире Олександровичу!**

Громадська спілка «Всеукраїнський аграрний форум» (далі – ГС «ВАФ»), яка створена з метою координації профільних аграрних асоціацій та формування і представлення єдиної позиції аграрного сектору України, від імені членів – провідних аграрних асоціацій: ГС «Аграрний союз України», ГС «Всеукраїнська аграрна рада», Асоціації «Союз птахівників України», ВГО «Українська аграрна конфедерація», Асоціації «Український клуб аграрного бізнесу», Асоціації виробників молока, Асоціації «Свинарі України» та Національної асоціації цукровиків України звертаються до Вас з проханням підписати Закон України №12148 «Про внесення змін до розділу “Прикінцеві та перехідні положення” Цивільного кодексу України щодо особливостей кредитування та фінансового лізингу у період дії воєнного стану» (далі – закон), ухвалений Верховною Радою України 27 березня 2025 року.

Необхідність прийняття зазначеного закону викликано тим, що внаслідок бойових дій на території України, величезна кількість аграріїв втратили можливість нормального ведення своєї господарської діяльності. Окупація ворогом українських територій, знищення активів аграрних підприємств, втрата робітників – ось далеко невичерпний перелік проблем, з якими стикнулися аграрії після 24 лютого 2022 року.

Найгіршою є ситуація у тих аграріїв, які до 24 лютого 2022 року здійснювали свою діяльність на територіях, що тепер стали тимчасово окупованими або територіями активних бойових дій. Такі фермери, виїжджаючи з окупації, або в безпечні регіони нашої країни, втрачають свої підприємства та змогу вести господарську діяльність, внаслідок чого не можуть вчасно виконувати свої зобов'язання перед банками-кредиторами за раніше залученими кредитами.

Одночасно з цим, нажаль, ми маємо непоодинокі випадки застосування в повній мірі комерційними банками до таких аграріїв механізмів примусового стягнення заборгованості, що виникла за кредитами, які ще брали наразі вже окуповані/втрачені підприємства. Нерідко позови поширюються також на фізичних осіб-поручителів, що призводить до втрати ними єдиного житла чи транспорту. Примусове стягнення заборгованості в таких умовах не лише не враховує об'єктивні обставини, а й загрожує остаточним знищенням аграрного бізнесу в цих регіонах.

Наглядно цю ситуацію показують результати опитування сільськогосподарських підприємств, проведеного аналітичним центром Smart Country, на замовлення ГС «Всеукраїнська Аграрна Рада» у квітні 2025 року. Участь в опитуванні взяли аграрії Запорізької, Херсонської, Донецької, Луганської, Харківської, Дніпропетровської та Сумської областей.

Сукупний кредитний портфель опитаних підприємств склав 494,5 млн грн, з яких 362,6 млн грн припадає на тимчасово окуповані території, а 131,9 млн грн — на підприємства з «червоної» зони. Лише 38% респондентів повністю погасили кредити, а решта й надалі перебувають під фінансовим «тиском», взятих ще до повномасштабного вторгнення кредитів. Обсяг боргів перед банками, які аграрії не в змозі обслуговувати через втрату доступу до землі, техніки та інфраструктури, продовжує зростати.

Щоб захистити сільгоспвиробників, закон №12148 пропонує:

- заборонити нарахування штрафних санкцій (відсотків, пені, неустойки) на період воєнного стану та одного року після його завершення;
- відтермінувати виплати за тілом кредиту;
- заборонити примусове стягнення заставного майна аграріїв, об'єкти якого перебувають на окупованих територіях або в зоні бойових дій.

Цей закон – реальний порятунок для сотень аграріїв, які виявилися справжніми патріотами – відмовилися працювати під окупацією, через що втратили свої господарства та домівки, але намагаються відродити свою справу на підконтрольних територіях.

Українські аграрії продовжують тримати економічний і продовольчий фронт в умовах війни та четвертий рік поспіль очікують на законодавче врегулювання питання погашення кредитів. Вони щодня розраховують на Вашу підтримку.

Враховуючи вище викладене, просимо Вас, вельмишановний Володимире Олександровичу, якнайшвидше підписати Закон України №12148, який допоможе зберегти аграрний потенціал на півдні та сході України.

Сподіваємося на Вашу підтримку.

З повагою

**Директор ГС «Всеукраїнський
аграрний форум»**

Голова ГС «Аграрний союз України»

**Голова ГС «Всеукраїнська
аграрна рада»**

**Директор виконавчий
Асоціації «Союз птахівників України»**

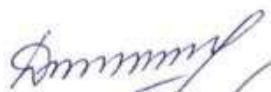
**Президент ВГО «Українська
аграрна конфедерація»**

**Генеральний директор
Асоціації «Український клуб
аграрного бізнесу»**

**Генеральний директор
Асоціації виробників молока**

Президент Асоціації «Свинарі України»

Голова НАЦУ «Укрцукор»

Марія Дідух

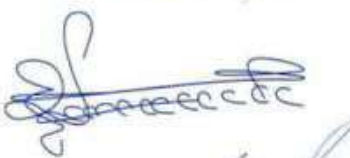
Геннадій Новіков

Андрій Дикун

Сергій Карпенко

Леонід Козаченко

Олег Хоменко

Ганна Лавренюк

Оксана Юрченко

Яна Кавушевська